

Vir: SURS

Datum: 20. 11. 2025

25. november, mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami

Nasilje v partnerskem odnosu je pri skoraj polovici žensk v Sloveniji trajalo več kot pet let. O izkušnji fizičnega ali spolnega nasilja zunaj partnerskega odnosa je poročala vsaka šesta, na ravni EU pa vsaka peta ženska. Najpogostejši storilci umorov žensk so nekdanji ali zdajšnji partnerji.

25 let mednarodnega dneva boja proti nasilju nad ženskami

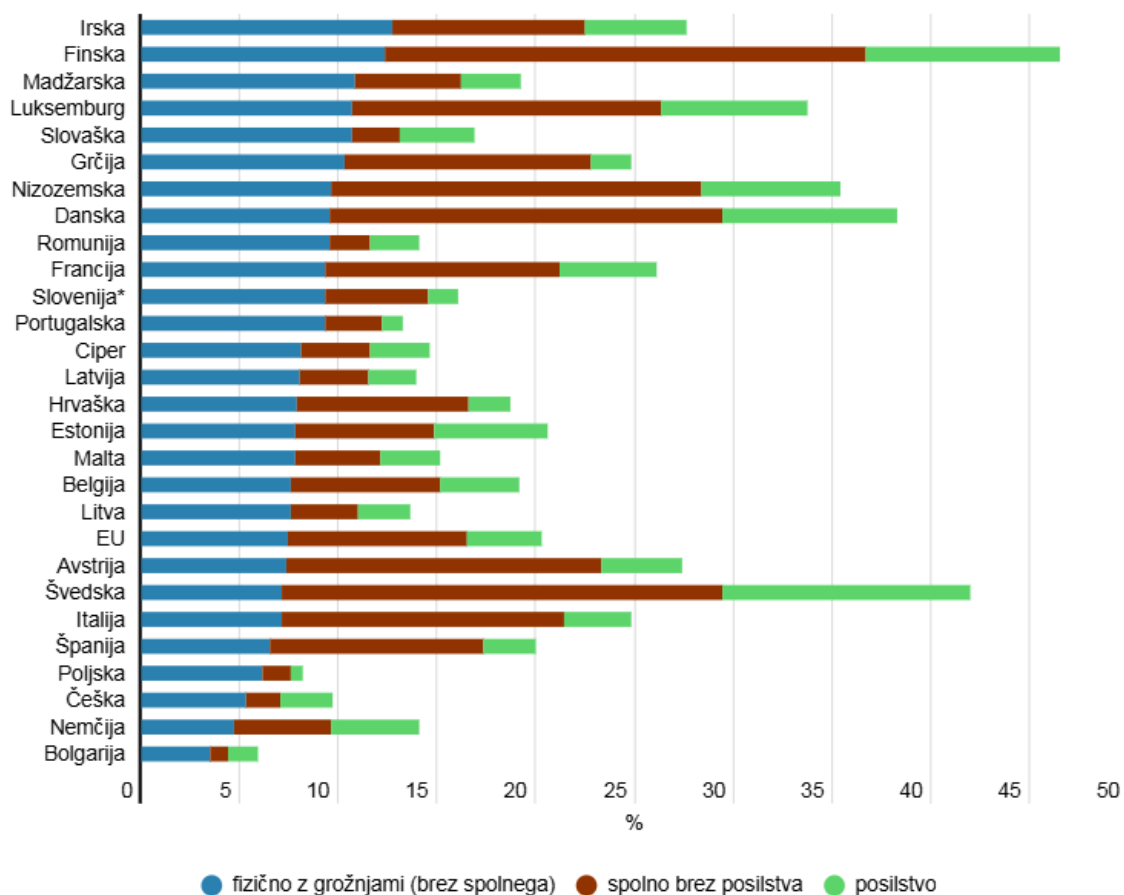
25. november je [mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami](#). Združeni narodi so ga pred četrto stoletje razglasili, da bi ozaveščali o pojavnosti in preprečevanju različnih vrst nasilja nad ženskami in dekleti.

Fizično ali spolno nasilje zunaj partnerskega odnosa doživela šestina prebivalk Slovenije

Po podatkih raziskovanja, izvedenega leta 2020, je v Sloveniji 16,0 % žensk po 15. letu starosti izkusilo fizično ali spolno nasilje osebe, ki ni bila njihov partner. Na ravni EU je o tovrstnem nasilju poročala vsaka peta.

Skoraj desetina (9,3 %) prebivalk Slovenije je bila zunaj partnerskega odnosa žrtev fizičnega nasilja, vključno z grožnjami, 1,5 % pa žrtev posilstva. Druge vrste spolnega nasilja jih je opisalo 5,2 %, kar je za skoraj 4 odstotne točke manj od povprečja EU (9,1 %). Med zadnje omenjene spadajo neprimerni komentarji s spolno vsebino, nedovoljeni dotiki, uporaba prisile za spolne odnose oz. vse aktivnosti spolne narave (brez posilstva in poskusa posilstva), ki se človeku zdijo ponižujoča in vzbujajo občutke sramu.

Ženske, ki so doživele fizično ali spolno nasilje zunaj partnerskega odnosa, EU, 2021

* Podatki za 2020.

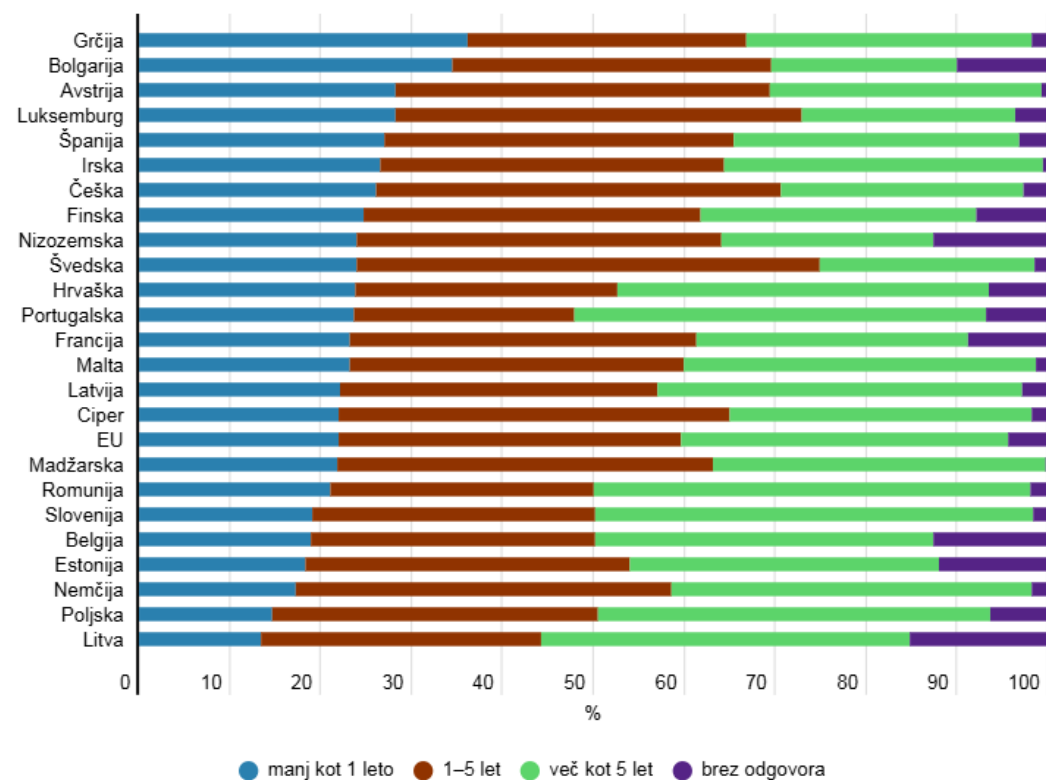
Pri skoraj polovici žensk v partnerskem odnosu nasilje trajalo več kot pet let

Med ženskami v starostni skupini 18–74 let, ki so bile kadar koli v razmerju, jih je eno od oblik nasilja intimnega partnerja doživelo 28 %. Najpogosteje so poročale o psihičnem nasilju (vsaka četrta ženska v razmerju oz. 26 %). Fizično ali spolno nasilje je navedlo nekaj več

kot 12 % žensk v partnerskem odnosu.

Pri intimnopartnerskem nasilju ne gre za izoliran dogodek, ampak ponavljajoč se cikel, v katerem se nasilje pogosto stopnjuje tako po pogostosti kot oblikah. Skoraj polovica žensk je partnerjevo nasilje doživljala več kot pet let. Na ravni EU je bil ta delež manjši, in sicer za 12 odstotnih točk (36 %).

Ženske v nasilnem partnerskem odnosu, po trajanju nasilja, EU, 2021

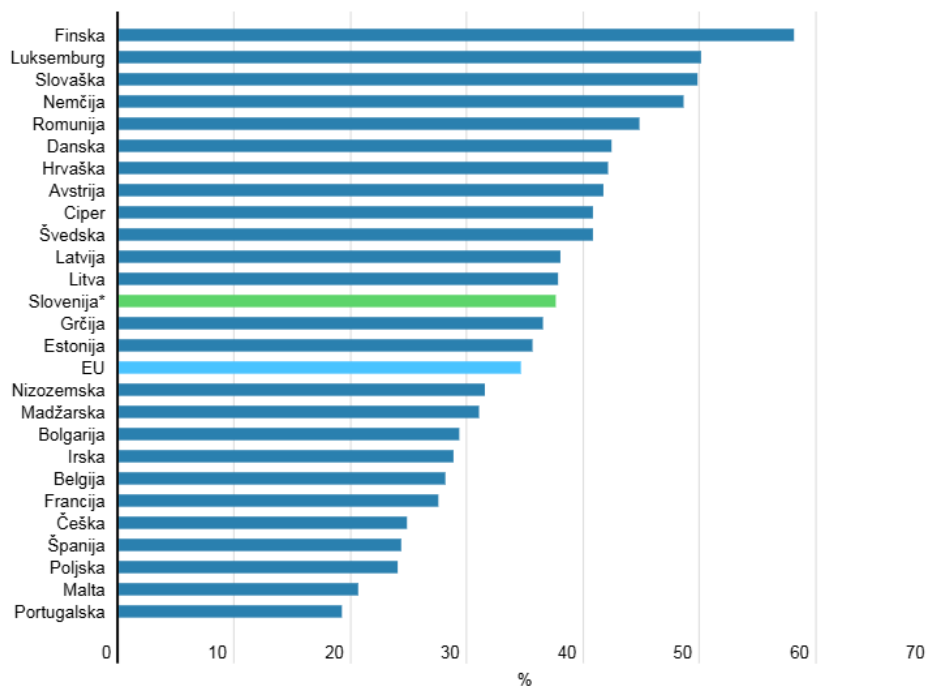
* Podatki za 2020.

Nekaj več kot tretjina deklet odraščala v nasilnem družinskem okolju

V Sloveniji je skoraj 14 % žensk, starih 18–74 let, v otroštvu doživljalo fizično nasilje staršev, nekaj več kot 6 % pa je bilo spolno zlorabljenih, kar je enako povprečju EU.

Zakon o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) opredeljuje, da so otroci žrtve nasilja tudi, če so prisotni pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom ali živijo v okolju, kjer se nasilje izvaja. Nekaj več kot 37 % žensk je bilo v otroštvu priča fizičnemu ali psihološkemu nasilju enega ali obeh staršev, kar je nekoliko nad povprečjem EU (34,6 %).

Ženske, ki so bile v otroštvu priča družinskemu nasilju, EU, 2021

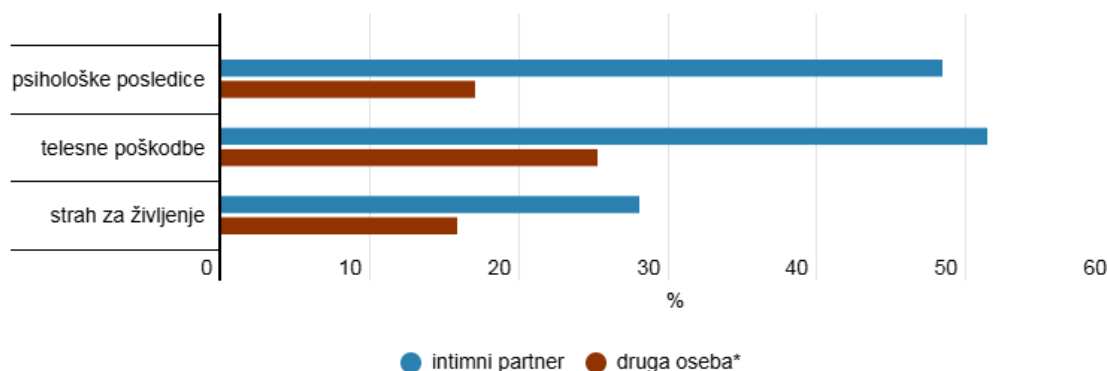
* Podatki za 2020.

Strah za življenje občutila četrtna žrtev nasilja

Med ženskami, ki so bile v Sloveniji žrtev nasilja, ne glede na razmerje s povzročiteljem, jih je 40 % utrpelo telesne poškodbe, 35 % jih je občutilo psihološke posledice, 25 % žrtev pa se je počutilo življenjsko ogroženih.

Nasilje, ki ga ženske doživljajo v partnerskem odnosu, pušča resnejše posledice, saj žrtve veliko pogosteje poročajo o negativnih posledicah nasilja (strah za življenje, telesne poškodbe, psihološke posledice), kot če je do njih nasilna oseba, ki ni njihov intimni partner.

Ženske, ki so doživele nasilje, po posledicah nasilja in vrsti povzročitelja, Slovenija, 2020

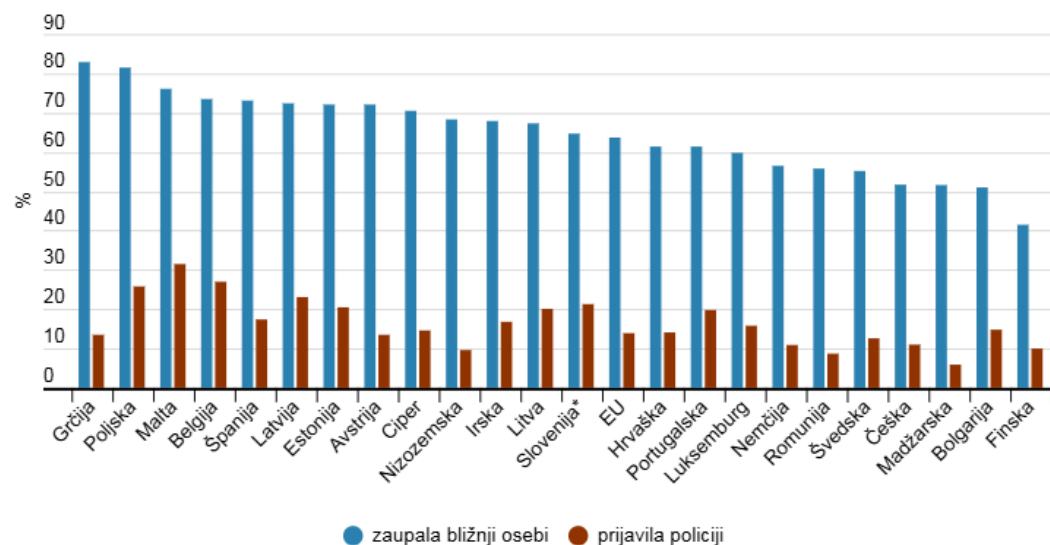

* Vključuje družinske člane, sorodnike, prijatelje, znance in neznance.

Petina žrtev nasilje prijavila policiji

Nekaj manj kot dve tretjini (skoraj 65 %) žensk v Sloveniji, ki so bile tekom življenja žrtev nasilja, je izkušnjo zaupalo bližnji osebi, skoraj enako kot na ravni EU. Delež žrtev, ki so podale uradno prijavo na policijo, je bil trikrat manjši (21 %), a vseeno večji od povprečja EU (skoraj 14 %). Poleg policije lahko oseba nasilje prijavi tudi socialnovarstvenim ali zdravstvenim institucijam. Centru za socialno delo ali osebnemu zdravniku, ki lahko s pregledom oceni morebitne fizične ali psihološke posledice, je v Sloveniji svojo izkušnjo zaupala šestina žensk, ki so doživele nasilje, kar je za 4 odstotne točke manj od povprečja EU.

Ženske, ki so spregovorile o izkušnji nasilja, EU, 2021

* Podatki za 2020.

Ženske najpogosteje umorijo intimni partnerji

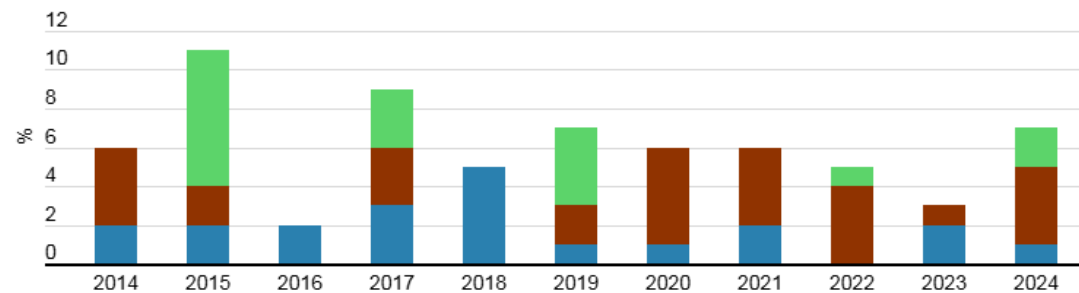
Izraz femicid označuje namerne umore žensk in deklet zaradi njihovega spola. Najpogostejši povzročitelji so intimni partnerji in preostali družinski člani.

Po podatkih policije je bilo med letoma 2014 in 2024 v Sloveniji umorjenih 67 žensk. Tri četrtine teh smrti (74,6 %) je zakrivila bližnja oseba – 29 žensk je umoril nekdanji ali trenutni partner, 21 pa drug družinski član. Preostalo četrtino je ubila druga znana ali neznana oseba.

V istem obdobju je bilo umorjenih 86 moških, struktura storilcev pa je bila nekoliko drugačna. Najpogosteje (67,4 %) so bili morilci znanci žrtve ali neznanci. V družinskem krogu je bilo v opazovanem desetletju umorjenih 19 moških (22,1 %), v partnerskem razmerju pa 9 (10,5 %).

Umorjene osebe po razmerju do storilca, Slovenija

ženske žrtve

moške žrtve

